

**SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-
- PROFILAKTYCZNY**

**OŚMIOLETNIEJ
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 11
IM. JANA HEWELIUSZA
W GRUDZIĄDZU**

SPIS TREŚCI

Podstawa prawna

Wstęp

I. Misja i wizja szkoły

II. Adresaci programu

III. Sylwetka absolwenta

IV. Założenia programu

V. Czynniki ryzyka

- zagrożenia - sformułowane na podstawie diagnozy dotychczasowych działań szkoły

VI. Cele wychowania i profilaktyki

VII. Wychowanie do wartości

VIII. Normy i zasady społeczne

IX. Działania wychowawczo – profilaktyczne:

I etap edukacyjny - klasy I - III - edukacja wczesnoszkolna

II etap edukacyjny - klasy IV- VIII

X. Monitorowanie, ewaluacja i modyfikacja programu.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59)

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 60)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UN) nr 1308/2013 z dn. 13 grudnia 2013 r. (art.23, ust.1 oraz § 1 ust.2) ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenie Rady EWG nr 23/79, WE nr 1037/2001 i WE nr 1234/2007 oraz Rozporządzenie MEN z dn. 31 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu realizacji w szkołach środków towarzyszących o charakterze edukacyjnym, które służą prawidłowej realizacji programu dla szkół oraz upowszechniają wśród dzieci zdrowe nawyki żywieniowe

Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i norm prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2012r. poz124 oraz z 2015 r. poz.28 i 875

Program Polityki Prorodzinnej Państwa

Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka

Ustawa Karta Nauczyciela z 26 stycznia 1982r. art. 6 (Dz. U. Z 1982 nr 3 poz. 19 z późniejszymi zmianami)

Konwencja o Prawach Dziecka - art. 3, art. 19, art.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej - art. 72, Program Ochrony Zdrowia Psychicznego

Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii

Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV

Wstęp

Na podstawie: Dz U z 2017 r. poz.59, zm. z 2017 r. poz. 949

Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi dobro całego społeczeństwa, kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniem zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka. Nauczanie i wychowanie - respektując chrześcijański system wartości - za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u dzieci i młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata.

I. Misja i wizja szkoły

Nasza szkoła jest miejscem bezpiecznym i przyjaznym, w którym każde dziecko może wszechstronnie się rozwijać we wszystkich sferach osobowości. Zapewniamy każdemu uczniowi warunki niezbędne do spełniania obowiązków w szkole oraz przygotowujemy go do przyszłych obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, sprawiedliwości i wolności. Misją naszej szkoły jest wychowanie młodego człowieka, który będzie umiał pewnie funkcjonować w określonym kulturowo i światopoglądowo systemie wartości. Nasz cel osiągniemy poprzez wzajemne wspieranie się nauczycieli, rodziców i innych pracowników szkoły w podejmowanych działaniach na rzecz ucznia. Będziemy się kierować wzajemnym szacunkiem, zaufaniem oraz otwartością na drugiego człowieka.

II. Sylwetka absolwenta

Wizerunek absolwenta szkoły – to młody wykształcony człowiek, zdolny do podejmowania samodzielnych decyzji, świadomy, kreatywny i przedsiębiorczy członek społeczeństwa. Człowiek, który będzie umiał przewidzieć zdarzenia i procesy ważne dla niego i najbliższego otoczenia, który posiada umiejętność planowania i programowania swoich oraz cudzych działań. Będzie umiał dokonać świadomych i odpowiedzialnych wyborów oraz nawiązywać i utrzymywać relacje z ludźmi oparte na wzajemnym poszanowaniu. To człowiek wyposażony w taki zasób wiadomości i posiadający umiejętności, które pozwolą w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat. Przyjmujący postawę otwartą wobec świata i innych ludzi,

aktywny w życiu społecznym. Będzie umiał rozwiązywać problemy z różnych dziedzin ze świadomym wykorzystaniem technik mediacyjnych, metod i narzędzi wywodzących się z informatyki. To człowiek, który będzie posiadał umiejętność rozpoznawania i rozwijania własnych predyspozycji i określenia drogi dalszej edukacji i wyboru zawodu.

III. Adresaci programu

Program w zakresie wychowania jest skierowany do uczniów, natomiast w zakresie profilaktyki – do uczniów, nauczycieli rodziców i innych pracowników szkoły.

IV. Założenia Programu Wychowawczo- Profilaktycznego

1. Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny obejmuje w sposób całościowy treści i działania o charakterze wychowawczym, profilaktycznym i opiekuńczym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Realizowany jest przez nauczycieli we współpracy z rodzicami, innymi organami szkoły, instytucjami i środowiskiem.
2. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferach: intelektualnej, fizycznej, emocjonalnej, społecznej i duchowej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Przykładem w wychowaniu młodego człowieka jest dom rodzinny. Natomiast szkoła oraz poszczególni nauczyciele podejmują działania mające na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości. Rola szkoły jest niezastąpiona przy wprowadzaniu uczniów w kontakty społeczne, w świat wartości, zasad i norm społecznych oraz rozwijanie ich wiedzy i umiejętności. W tym procesie ważne są cechy osobowe nauczyciela: świadomość siebie i swojego systemu wartości, umiejętność doświadczania emocji, dostarczanie wspomaganemu wzorców zachowania, zainteresowanie ludźmi i problemami społecznymi, urzeczywistnianie zasad etycznych, poczucie odpowiedzialności. Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską, z poszanowaniem godności osobistej ucznia.

3. Szczególnie ważną rolę w kształceniu i wychowaniu uczniów w szkole podstawowej odgrywa edukacja dla zdrowia i profilaktyka. Program Wychowawczo - Profilaktyczny uwzględnia zadania szkoły w kształtowaniu postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wdrożenie ich do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, ponadto ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej, a także stosowania profilaktyki. Profilaktyka ma na celu kompensację działań wychowawczych, zapobieganie lub przeciwdziałanie zjawiskom odbiegającym od normy i doprowadzenie zainteresowanych osób - uczniów - do stanu prawidłowego funkcjonowania, akceptowanego w danym środowisku lub społeczności.

W opracowaniu i realizacji przez szkołę programu wychowawczo – profilaktycznego ważną jest stała i bezpośrednia współpraca z rodzicami oraz innymi podmiotami zaangażowanymi w edukacyjną, wychowawczą i opiekuńczą działalność szkoły.

V. Czynniki ryzyka - zagrożenia - sformułowane na podstawie diagnozy dotychczasowych działań szkoły

Proces wychowawczy, jak i osoby nim objęte mogą podlegać oddziaływaniom czynników destrukcyjnych. W takich sytuacjach konieczne są przedsięwzięcia o charakterze profilaktycznym, które dają szansę na usunięcie zagrożeń i przywrócenie prawidłowego stanu w procesie rozwojowym dziecka. Na podstawie prowadzonej obserwacji i analizy wniosków z realizacji działań wychowawczych i profilaktycznych dotychczasowego Programu Wychowawczego i Programu Profilaktycznego funkcjonującego w szkole wyłoniono następujące czynniki ryzyka – zagrożenia - występujące w naszym środowisku:

1. nikotynizm i alkoholizm w rodzinie -

- palenie papierosów i nadużywanie alkoholu przez rodziców, a często również przez starsze rodzeństwo, zgoda na takie zachowania w środowisku życia dziecka kształtują w nim przekonanie o normalności tego zjawiska. Nie odczuwa ono bariery psychicznej i moralnej przed podjęciem inicjacji nikotynowej i alkoholowej już w dzieciństwie;

2. bezrobocie i niski status ekonomiczny a także towarzysząca często tym zjawiskom nieporadność życiowa rodziców lub przeciwnie - całkowite skupienie na zdobywaniu środków do życia, wyjazdy rodziców za granicę na dłuższy czas powodują osłabienie nadzoru nad dziećmi, rozluźnienie dyscypliny wychowawczej;

3. nieporadność wychowawcza rodziców –

- niestety, wielu rodziców nie posiada odpowiednich umiejętności wychowawczych, koniecznych do pokierowania dzieckiem;

4. niska motywacja do nauki - to zjawisko nasilające się w ostatnich latach. Wiedza i nauka przestały być w naszym

środowisku wartością, dla której warto poświęcić czas i wysiłek, dzieci i młodzież są bardziej podatne na wpływ mediów;
5. *spadek autorytetu nauczyciela i wychowawcy* -

- spowodowany nałożeniem na nauczycieli wielu nowych obowiązków dydaktycznych, wychowawczych administracyjnych a jednocześnie odebranie im narzędzi do egzekwowania efektów jego pracy. Łącznie z czynnikami ryzyka wymienionymi powyżej daje uczniom poczucie bezkarności i zniechęca do podejmowania konstruktywnej aktywności.

VI. Cele wychowania i profilaktyki

1. Główne cele wychowawczo - profilaktyczne:

Wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej

- Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość.
- Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej
- Kształtowanie zainteresowań czytelniczo-medialnych (wyposażenie w kompetencje czytelnicze oraz rozwijanie umiejętności po zyskiwaniu wiedzy z różnych źródeł)
- Kształtowanie postaw prozdrowotnych \i wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa.
- Kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego, działania na rzecz ochrony przyrody i ekologii.
- Wprowadzanie uczniów w świat wartości, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych (rodzina, przyjaciele).
- Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i uzdolnień oraz określaniu drogi dalszej edukacji.
- Wspieranie nauczycieli i rodziców w procesie dydaktyczno- wychowawczym.

2. Cele szczegółowe:

Uczeń:

- jest człowiekiem kulturalnym, tolerancyjnym, kreatywnym i odpowiedzialnym za siebie i innych;
- stosuje zasady dobrego wychowania, okazuje szacunek każdemu człowiekowi;
- potrafi dbać o zdrowie i bezpieczeństwo, docenia znaczenie zdrowia dla swojego rozwoju i innych, umie rozpoznać zagrożenia i skutki związane z nałogami oraz bronić się przed nimi, wykazuje postawę prozdrowotną i preferuje zdrowy styl życia;
- posiada wiedzę na temat bezpiecznego korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej, możliwych zagrożeń w sieci, potrafi tę wiedzę wykorzystać w praktyce;
- rozpoznaje stany emocjonalne, potrafi zapanować nad swoimi uczuciami, konstruktywnie rozwiązuje konflikty;
- jest wrażliwy na piękno przyrody, aktywnie chroni przyrodę;
- dostrzega swoje związki z naturą, rozumie groźbę klęski, jaką niesie za sobą niszczenie naturalnego środowiska;
- ukierunkowany jest na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenia znaczenie dobra i miłości, ma poczucie sensu istnienia;
- uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych i uczeń szczególnie uzdolniony ma równe szanse rozwoju, które umożliwiają mu wszechstronny rozwój osobowości;
- potrafi zbudować pozytywny obraz własnej osoby, dostrzega swoje mocne strony;
- potrafi przyjąć postawę asertywną;
- umie komunikować się i nawiązywać kontakty międzyludzkie;
- ma motywację do nauki i rozwija swoje zainteresowania;

- przyjmuje postawy prospołeczne, angażuje się w działania z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym.

VII. Wychowanie do wartości

Wartości stanowią fundament procesu wychowania. Istotą wychowania powinno być ukazanie młodym pokoleniom przez rodziców, nauczycieli i wychowawców tego, co wartościowe, przybliżenie i uzasadnienie tych wartości. Stanowią one podstawę każdego systemu, programu czy pojedynczego działania wychowawczego. Wartości moralne stoją na straży życia i jego jakości. Nauczanie dziecka wartości jest największym zadaniem wychowawczym dla rodziców i nauczycieli. Szkoła pragnie wyjść naprzeciw temu zadaniu i włącza nauczanie konkretnych wartości moralnych do swoich działań. W środowisku rodzinnym, jak i szkolnym w stosunku do dzieci i młodzieży należy stosować jednolity front oddziaływań wychowawczych. Nasza szkoła ma za zadanie uświadomić dzieciom i młodzieży, co jest ważne w systemie wartości, dlatego podejmuje następujące działania:

- zapewnia wszechstronny i zrównoważony rozwój wszystkim uczniom stosownie do ich potrzeb i możliwości;
- sprzyja rozwijaniu i kształtowaniu indywidualnych i społecznych postaw uczniów takich jak: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawcza, kreatywność, przedsiębiorczość, kultura osobista, gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw oraz do pracy zespołowej;
- kształtuje postawy obywatelskie poprzez poszanowanie tradycji, kultury własnej i innych;
- podejmuje odpowiednie kroki w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji;
- stwarza bezpieczne warunki sprzyjające efektywnej pracy;
- integruje się ze środowiskiem i promuje działalność w tym środowisku;
- stwarza warunki dla kształtowania i rozwijania u uczniów postaw prospołecznych (m.in. wolontariat).

VIII. Normy i zasady społeczne

Normy i zasady obejmują powinności, nakazy i zakazy wskazujące w jaki sposób i w jakiej formie realizowane są nadrzędne wartości. W tym względzie nasza szkoła:

- ukazuje i uczy takich wartości jak: uczciwość, tolerancja, prawdomówność i patriotyzm;
- uczy odpowiedzialności za siebie i innych;
- rozwija i wzmacnia umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów, odkrywania w każdym dobra, cech i wartości indywidualnych;
- wspiera wychowanka w kształtowaniu jego osobowości poprzez rozbudzanie ciekawości świata;
- stwarza wszystkim uczniom możliwości i szanse na radosne przeżywanie dzieciństwa oraz wieku młodzieńczego w warunkach optymalnych dla ich rozwoju;
- dąży do ciągłego podnoszenia efektów kształcenia i wychowania;
- wspomaga rodziców w przygotowaniu dzieci do pełnienia ważnych ról społecznych i zawodowych;
- wspiera uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmuje działania, których celem jest ograniczenie zachowań ryzykownych.

- podejmuje działania związane z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi.

IX. Działania wychowawczo - profilaktyczne:

- I etap edukacyjny klasy I - III edukacja wczesnoszkolna**
- II etap edukacyjny klasy IV- VIII**

IX. Działania wychowawczo – profilaktyczne

I etap edukacyjny - klasy I - III - edukacja wczesnoszkolna

Cel ogólny	Cele szczegółowe	Sposoby realizacji	Sfera rozwoju	Odpowiedzialni	Efekty działań
I. Wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej	Uczeń rozwija wyobraźnię ekspresję werbalną, plastyczną, muzyczną i ruchową.	Wykonywanie różnych ciekawych zadań podczas zajęć edukacyjnych i pozaszkolnych oraz organizowanych zajęć dydaktyczno-wychowawczo-profilaktycznych.	I, E, S	uczniowie nauczyciele rodzice	Uczniowie rozwijają swoje zdolności i zainteresowania poprzez korzystanie m. in. z organizowanych zajęć kół zainteresowań, także udział w organizowanych konkursach przedmiotowych szkolnych i międzyszkolnych. Szkoła i nauczyciele stwarzają równe szanse rozwoju dla dzieci zdolnych i z różnymi dysfunkcjami.
	Uczeń zwraca uwagę na kulturę osobistą i kulturę języka.	Stosowanie zwrotów grzecznościowych, wspólne rozwiązywanie konfliktów, pogadanki, praca w grupach	I, E, S	uczniowie nauczyciele wychowawca rodzice	Uczniowie wykazują się kulturą osobistą i kulturą języka.
	Uczeń korzysta z dostępu do dóbr	W miarę możliwości organizowanie	I, S	uczniowie nauczyciele	Uczniowie korzystają z dóbr

	kultury: kina , teatru, muzeum.	wyjazdów do kina , teatru, muzeum oraz wycieczek tematycznych.		wychowawca rodzice	kultury – kino, teatr, muzeum. Uczniowie znają zasady dobrego zachowania i stosują je w życiu codziennym. Wiedzą, jak zachować się w miejscach publicznych.
	Uczeń uczy się języka obcego.	Prezentacja swoich umiejętności podczas Dni Języków Obcych. Przygotowywanie gazetek tematycznych , organizowanie wystaw i prezentacja osiągnięć uczniów.	I, S, E	uczniowie nauczyciel wychowawca rodzice	Uczniowie potrafią zaprezentować innym zdobyte wiadomości i umiejętności językowe.
II. Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość	Uczeń aktywnie uczestniczy w organizacji zespołu klasowego. Dbą o estetykę klasy i szkoły. Wzmacnia poczucie przynależności do grupy klasowej. Posiada umiejętności porozumiewania się w grupie rówieśniczej, potrafi dostrzec moc-	Pełnienie różnego rodzaju funkcji w klasie, grupie itp. Integracja zespołu klasowego poprzez zabawę i naukę.. Zabawy integracyjne (kl. I).	I, S, E	wychowawca uczniowie opiekun Małego Samorządu.	Uczniowie aktywnie uczestniczą w życiu klasy i szkoły. Uczniowie posiadają umiejętności porozumiewania się w grupie rówieśniczej, potrafią dostrzec mocne strony swojej osobowości.

	ne strony swojej osobowości.				
	Uczeń zna i respektuje swoje prawa i obowiązki.	Poznanie praw i obowiązków ucznia – prezentacja.	S	wychowawca uczniowie opiekun Małego Samorządu	Uczniowie znają swoje prawa i obowiązki oraz wiedzą , gdzie one są dostępne.
	Uczeń zna zasady poprawnego komunikowania się, umie porozumiewać się z innymi osobami	Ćwiczenia poprawnego komunikowania się, pogadanka	E, S, I	wychowawca nauczyciele pedagog rodzice	Uczniowie stosują zasady poprawnej komunikacji.
	Uczeń dba o kulturę słowa, kontroluje swoje wypowiedzi wobec rówieśników i dorosłych	Rozmowy, monitoring zachowań uczniów, scenki sytuacyjne	S, E	wychowawca nauczyciele rodzice pedagog	Uczniowie stosują zwroty grzecznościowe, kontrolują swoje wypowiedzi, dbają o kulturę słowa
	Uczeń poznaje różne metody rozwiązywania konfliktów, uczy się przyjąć krytykę i wysłuchać opinii o sobie.	Respektowanie zasad zachowania i prawidłowe - go współdziałania w zespole klasowym. Ćwiczenia i scenki dramowe.	S,E,I,D	wychowawca uczniowie nauczyciele pedagog	Uczniowie potrafią rozwiązywać konflikty w przyjazny sposób, starają się zapanować nad własnymi emocjami, znają sposoby konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.
	Uczeń uczestniczy w działaniach ucząc się współpracy , współdziałania w grupie .	Organizacja dyżurów klasowych. Wybory do samorządu klasowego i Małego Samorządu	S,E,D	wychowawca nauczyciele uczniowie	Uczniowie przestrzegają odpowiednich zasad współdziałania w zespole klasowym i grupie.

	Uczeń przyjmuje postawę prospołeczną i angażuje się w działania na rzecz innych na zasadzie wolontariatu.	Wdrażanie uczniów do bezinteresownej pomocy innym osobom poprzez rozmowy, przykłady działań i pozytywne postawy	S,E,D	wychowawca nauczyciele rodzice pedagog	Uczniowie rozumieją pojęcie i znaczenie wolontariatu, chętnie podejmują działania w tym zakresie.
	Uczeń poznaje sposoby panowania nad swoimi emocjami.	Poprzez zabawy, scenki i ćwiczenia dramowe uczy się wyrażania i rozpoznawania emocji.	E, S,D	wychowawca uczniowie rodzice pedagog	Uczniowie znają, rozpoznają różne stany emocjonalne i wiedzą w jaki sposób radzić sobie z negatywnymi odczuciami.
	Uczeń wie, jak zachować się w kontakcie z dziećmi przejawiającymi odmiennie zachowanie (nadpobudliwość, zachowanie agresywne).	Ćwiczenia i gry dramowe, scenki, umiejętności wczuwania się w położenie innej osoby, zrozumienie dzieci przejawiających odmiennie zachowanie (nadpobudliwość, zachowania agresywne).	S,E	wychowawca uczniowie pedagog	Uczniowie rozumieją zachowania innych osób w różnych stanach emocjonalnych, wiedzą, jak zachować się w sytuacjach związanych z uczuciami.
	Rodzic zna konstruktywne sposoby radzenia sobie z problemami emocjonalnymi u dzieci.	Rozmowy indywidualne i pedagogizacja podczas zebrań z rodzicami.	E,S	wychowawcy pedagog lider WDN	Rodzice rozumieją problemy emocjonalne dzieci i potrafią radzić sobie z nimi.

	Uczeń zachowuje się tolerancyjnie wobec innych osób.	Zajęcia profilaktyczne nt. tolerancji, gazetka, scenki i gry dramowe.	S,E,D	wychowawca pedagog nauczyciele uczniowie	Uczniowie rozumieją pojęcie tolerancji i zachowują się zgodnie z jej zasadami.
	Uczeń mający problemy w szkole i w domu otrzymuje pomoc (szkoła zapewnia pomoc).	Organizowanie pomocy uczniom mającym problemy w szkole i w domu poprzez porady pedagoga, terapeuty, wychowawcy, pomoc koleżeńską.	S	pedagog wychowawca terapeuta nauczyciel przedmiotu	Uczniowie wiedzą do kogo zwrócić się w przypadku problemów w szkole i w domu.
III. Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej	Uczeń zna znaczenie pozytywnych więzi i relacji panujących w rodzinie, w grupie społecznej i okazuje szacunek .ludziom starszym, najbliższym członkom rodziny (Piknik klasowy, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki	Pogadanki, rozmowy podczas zajęć edukacyjnych, wychowawczo- profilaktycznych Propozycje przykładów z literatury dziecięcej. Organizacja imprez klasowych, akcji charytatywnych.	S, E,I,D	wychowawca uczniowie rodzice	Uczniowie znają podstawowe funkcje rodziny i obowiązki ich członków. Uczniowie biorą udział w uroczystościach dla członków rodziny, akcjach na rzecz ludzi starszych.
	Szanuje tradycje, historię i symbole narodowe oraz pielęgnuje i uczestniczy w tworzeniu tradycji szkoły.	Udział w uroczystościach, akademiach szkolnych. Tworzenie gazetek tematycznych i wystaw. Zwiedzanie wystaw np. muzealnych.	S,E,D,I	wychowawca uczniowie rodzice	Uczniowie aktywnie uczestniczą w uroczystościach patriotycznych, szkolnych i poza szkolnych Znają i szanują symbole i tradycje narodowe, sztandar szkoły, hymn państwowy i szkolny itp.

	Poznaje środowisko lokalne, jego specyfikę, tradycje, historię i potrzeby.	Wycieczki przedmiotowo- krajoznawcze oraz turystyczne. Konkursy wiedzy, plastyczne, wystawy, gazetki i wystawki tematyczne. Udział w imprezach szkolnych, spotkania z ciekawymi ludźmi.	S, I, E,D	wychowawca uczniowie rodzice	Uczniowie potrafią wymienić najważniejsze miejsca środowiska lokalnego , zabytki swojego miasta, regionu. Rozpoznają dziedzictwo kultury, regionu , narodu i Europy.
	Szanuje Miejsca Pamięci Narodowej.	Aktywny udział podopiecznych w uroczystościach szkolnych, opieka nad Miejscami Pamięci Narodowej.	S, E,D	wychowawca uczniowie rodzice	Dzieci uczestniczą w czczeniu Miejsc Pamięci Narodowej.
	Uczeń przyjmuje postawę pracowitości wytrwałości w dążeniu do celu. Potrafi wzorować się na autorytetach.	Organizowanie wystaw dotyczących autorytetów np. Jan Paweł II. Obchody Dnia Patrona Szkoły. Pogadanki o sławnych Polakach, realizowanie zagadnienia na zajęciach edukacji polonistycznej.	S, E,D	wychowawca uczniowie rodzice	Uczniowie przejawiają postawę pracowitości, wytrwałości w dążeniu do celu, wzorują się na odpowiednich przykładach znanych i sławnych osób.
	Prezentuje swoje uzdolnienia , promuje szkołę na terenie własnego osiedla. Wie jaki jest adres	Informacje na stronie internetowej szkoły, wykonywanie plakatów, promowanie gazetki szkolnej i imprez organizowanych przez szkołę np. Festyn, Dni	S,I		Uczniowie wiedzą jaki jest adres strony Internetowej szkoły i znają na bieżąco imprezy promujące szkołę w środowisku.

	strony Internetowej szkoły i zna na bieżąco imprezy promujące szkołę w środowisku.	otwarte szkoły, jasełka, bal karnawałowy itp.			
IV. Kształtowanie zainteresowań czytelniczo-medialnych (wypożyczenie w kompetencje czytelnicze oraz rozwijanie umiejętności poszukiwania wiedzy z różnych źródeł)	Chętnie korzysta z różnych źródeł wiedzy. Potrafi porządkować zdobyte informacje oraz wykorzystuje je w praktyce.	Udział w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych wykorzystywanie mediów w przygotowaniu informacji, do samodzielnych prac pisemnych, korzystanie z komputerowych programów edukacyjnych. Wystawki klasowe, prace plastyczne.	I,S,E	uczniowie wychowawca nauczyciel- bibliotekarz	Uczniowie korzystają z różnych źródeł wiedzy, potrafią porządkować zdobyte informacje oraz wykorzystać je w praktyce.
	Rozwija i nabywa zainteresowania czytelnicze.	Pełnienie funkcji łącznika klasowego. Konkursy organizowane przez bibliotekę	S, I	wychowawca uczniowie nauczyciel- bibliotekarz	Samodzielnie korzysta z księgozbioru biblioteki oraz z czytelni multimedialnej. Statystyka wypożyczeń książek.
V. Kształtowanie postaw prozdrowotnych i wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa.	Zna obowiązujące zasady bezpieczeństwa w czasie drogi do i ze szkoły i w szkole oraz podczas zabaw. Posiada wiedzę i umiejętności związane z bezpiecznym	Prezentacja gazetek tematycznych w klasach, wykonywanie plakatów, prelekcja filmów edukacyjnych Realizacja programu autorskiego „Bezpieczeństwo ruchu drogowego”.	S,F,D	koordynator programu autorskiego wychowawca nauczyciele , uczniowie pedagog wychowawca	Uczniowie znają zasady bezpiecznego poruszania się na drodze. Uczniowie bawią się przestrzegając zasad bezpieczeństwa. Znają numery telefonów

	uczestnictwem w ruchu drogowym. Zna numery telefoniczne pierwszej pomocy w sytuacjach zagrożenia.	Spotkania z przedstawicielami Policji i Straży Miejskiej, udział w spotkaniach profilaktycznych., m.in. „ Autochodzik”.		koordynator programu autorskiego uczniowie pielęgniarka szkolna	pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia.
	Uczeń czuje się bezpiecznie w szkole.	Zapewnienie bezpieczeństwa w szkole. Przeprowadzenie ćwiczeń ewakuacyjnych. Apele porządkowe i pogadanki. podczas przerw. Zapoznanie z regulaminami szkolnymi dotyczącymi bezpieczeństwa.	S,E,F	wychowawca nauczyciele uczniowie pedagog pracownicy niepedagogiczni szkoły	Uczniowie wiedzą, jak zachować się podczas ewakuacji, praktycznie uczestniczą w próbnej ewakuacji. Znają zasady regulaminu zachowania regulaminu zachowania podczas przerw.
	Uczeń wie jak zachować się w trudnych sytuacjach i nieszczęśliwych wypadkach	Spotkania z pielęgniarką szkolną (pierwsza pomoc w nagłych wypadkach – krwotok, omdlenia oparzenia). Wykonanie plakatu informacyjnego z numerami telefonu pogotowia, policji, straży pożarnej. Zapoznanie z regulaminem wycieczek przed każdorazowym wyjściem poza teren szkoły. Praktyczne ćwiczenia dotyczące korzystania z urządzeń elektrycznych.	S,F,E,I	wychowawca nauczyciele pielęgniarka szkolna pracownicy niepedagogiczni szkoły pedagog	Uczniowie powiadamiają odpowiednie osoby w czasie nieszczęśliwego wypadku i sytuacji problemowej (pierwsza pomoc, krwotok, oparzenie). Uczniowie znają regulamin wyjść, wycieczek poza teren szkoły.

	Zna zasady ewakuacji w szkole.	Pogadanka nt. ewakuacji w przypadku zagrożenia.	S,F	dyrektor wychowawcy nauczyciel EDB	Uczniowie potrafią stosować zasady ewakuacji w szkole.
	Wie jak bezpiecznie i z pożytkiem dla zdrowia spędzić czas wolny w różnych porach roku.	Spotkania z pielęgniarką szkolną, gazetki klasowe. Pogadanki i filmy edukacyjne.	S,I,D,F	wychowawca uczniowie nauczyciele pielęgniarstwa szkolna rodzice	Uczniowie mają zdrowe nawyki spędzania wolnego czasu. Uczniowie znają zasady bezpieczeństwa i higieny obowiązujące w szkole i w życiu codziennym.
	Uczeń zna formy aktywnego wypoczynku i rekreacji. Uczeń wie, jak aktywnie spędzać przerwy śródlekcyjne. Uczeń zna sposoby aktywnego wypoczynku.	Aktywne uczestniczenie w przerwach śródlekcyjnych. Udział w wycieczkach klasowych, pieszych wędrowniach, zabawach i grach sportowych. Uczestniczenie w „Ekofestynie”.	S,I,D,F	wychowawca nauczyciele rodzice uczniowie	Uczniowie potrafią aktywnie wypoczywać i relaksować się.
	Uczeń bierze udział w promowaniu ZDROWEGO STYLU ŻYCIA. Uczeń zna zasady zdrowego odżywiania się i kulturalnego spożywania posiłków.	Organizowanie w ramach Dnia Zdrowia konkursów plastycznych i konkursów wiedzy. Organizacja przerwy śniadaniowej. Organizacja akcji „Szlanka mleka” i „Owoce w szkole”. Realizacja tematów na zajęciach z edukacji przyrodniczej.	S,I,F	wychowawca uczniowie rodzice pedagog, pielęgniarka szkolna	Uczniowie potrafią kulturalnie spożywać posiłki i wiedzą, jakie produkty zaliczane są do „zdrowej żywności”.
	Uczeń dba o higienę ciała, higienę pracy i	Spotkanie z pielęgniarką szkolną.	S,I,F	wychowawca pielęgniarka szkol-	Uczniowie znają i stosują zasady higieny ciała, pra-

	umysłu.	Realizacja tematów na zajęciach z edukacji przyrodniczej.		na rodzice uczniowie	cy i umysłu. Stosują prawidłową postawę ciała podczas pracy przy biurku i komputerze.
	<p>Poznaje zagrożenia cywilizacyjne.</p> <p>Uczeń wie o szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu, używania substancji zmieniających zachowanie.</p>	<p>Udział w różnych organizowanych akcjach profilaktyczno-wychowawczych np. Szklanka mleka, Owoce w szkole itp.</p> <p>Wykonanie gazetek klasowych, pogadanki, inscenizacje, prezentacja własna , konkursy tematyczne.</p> <p>Zajęcia edukacyjne, rysowanie prac, wykonanie plakatów, gazetek tematycznych.</p> <p>Pogadanka, dyskusja, gazetka.</p> <p>Elementy programu "Cukierki".</p>	<p>S,I,F</p> <p>S,I,F</p>	<p>wychowawca, koordynatorzy programów pedagog</p> <p>wychowawca pedagog</p>	<p>Nauczyciele i uczniowie promują potrzebę i konieczność dbania o własne ciało, zdrowie i sprawność fizyczną.</p> <p>Uczniowie posiadają wiedzę o odpowiednich nawykach zdrowotnych i higienicznych stosują ją w praktyce.</p> <p>Uczniowie znają niektóre zagrożenia cywilizacyjne i wiedzą jak się przed nimi chronić i do kogo zwrócić się w sytuacji zagrożenia.</p> <p>Uczniowie mają podstawową wiedzę o szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu, stosowaniu substancji zmieniających świadomość.</p>
	Uczeń poznaje zasady stosowania i podawania leków.	Spotkanie z pielęgniarką szkolną.	S,F,I	wychowawca pielęgniarka szkolna	Uczniowie wiedzą kto może im podać leki i że nie może tego robić samo-

					dzielnie.
VI. Kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego, działań na rzecz ochrony przyrody i ekologii.	Uczestniczy aktywnie w inicjowanych, proponowanych lokalnie konkursach, akcjach o tematyce ekologicznej i prozdrowotnej.	Konkursy szkolne, międzyszkolne, zadania zgodne z regulaminem programu Ekoklasy, gazetki tematyczne, plakaty, wystawki.	S,I,F	wychowawca, nauczyciele przyrody, koordynator programu „Ekoklasy uczniowie	Uczniowie uczestniczą w organizowanych działaniach ekologicznych i prozdrowotnych.
	Chętnie rozwija zamiłowania do turystyki i wypoczynku na łonie natury.	Organizowanie terenowej edukacji środowiskowej np. wycieczki krajoznawczo- przyrodnicze.	S,F,I	wychowawca uczniowie rodzice	Uczniowie biorą udział w organizowanych wycieczkach krajoznawczo- turystycznych i poznają najbliższą okolicę
	Dbą o SZKOLNY PTASI KĄCIK. Udziela pomocy zwierzętom żyjącym na wolności.	Udzielają pomocy zwierzętom żyjącym na wolności, np. zbierają karmę i przedmioty potrzebne do pielęgnacji zwierząt w schronisku.	S,E	uczniowie wychowawca rodzice	Uczniowie dokarmiają ptaki zimą.
	Podjął czynności związane z segregacją odpadów i zbieraniem makulatury płyt CD.	Udział w zbiórkach makulatury, baterii i płyt CD	S	rodzice uczniowie wychowawca	Dzieci chętnie zbierają makulaturę i baterie. Do zbiórki włączają najbliższych. Znają zasady segregacji odpadów.
VII. Wspieranie nauczycieli i rodziców w procesie	Uczeń będący w trudnej sytuacji materialnej otrzymuje	Przeprowadzanie zbiórek odzieży, zwolnienie z opłat, stypendia, pomoc z	S,I,D	wychowawca nauczyciele	Dzieci rodziców będących w trudnej sytuacji materialnej są objęte pomocą (dożywianie,

dydaktyczno-wychowawczym .	pomoc.	MOPR, dożywianie.		uczniowie rodzice pedagog	stypendia, pomoc z MOPR).
	Rodzice są wspomagani w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i edukacyjnych swoich dzieci.	Pedagogizacja rodziców, rozmowy podczas zebrań klasowych, spotkania z pedagogiem i innymi specjalistami, pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana dzieciom, warsztaty dla rodziców zgodnie z ich potrzebami, udostępnianie rodzicom adresów instytucji wspierających wychowanie dziecka.	S	nauczyciele pedagog wychowawcy terapeuta logopeda	Rodzice potrafią rozwiązywać problemy swoich dzieci przy wsparciu szkoły.
VIII. Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i uzdolnień.	Uczeń potrafi określić swoje zainteresowania i marzenia związane z przyszłością.	Przeprowadzanie pogadarek, konkursów plastycznych, „burza mózgów”, mapy myślowe, gazetka, tematyka zajęć edukacji polonistycznej i społecznej.	S, E, D	wychowawcy nauczyciele pedagog	Uczniowie potrafią opowiadać o swoich zainteresowaniach, pasjach i marzeniach związanych z przyszłą edukacją, wymarzonym zawodem.

II etap edukacyjny – klasy IV – VIII

Cel ogólny	Cele szczegółowe	Sposoby realizacji	Sfery rozwoju	Odpowiedzialni	Efekty działań
I. Wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej	Uczy się języków obcych.	Uświadomienie uczniom przydatności języka obcego i konieczności jego znajomości we współczesnym świecie. Prezentacja swoich umiejętności podczas Dni Języków Obcych.	I,S	nauczyciele języków obcych, uczniowie rodzice	Uczniowie znają język obcy, rozumieją przydatność tej umiejętności we współczesnym świecie.
	Rozwijają zdolności, zainteresowania i pasje.	Udział w pracy kół zainteresowań, w konkursach przedmiotowych, artystycznych, zawodach sportowych, turniejach. Korzystanie z różnych źródeł wiedzy.	I,S,F,E	nauczyciele, wychowawcy.	Uczniowie aktywnie uczestniczą w zajęciach dodatkowych z różnych przedmiotów.
	Prezentuje swoje umiejętności i osiągnięcia w środowisku szkolnym i lokalnym.	Prezentacja swoich umiejętności i osiągnięć na godzinach wychowawczych. Udział w konkursach, wystawach, prezentacjach. Informacje w szkolnej gazetce „Życie szkoły”. Wyróżnianie	S,I,E	wychowawcy, opiekunowie kół zainteresowań,	Uczniowie biorą udział w konkursach, wystawach – prezentują swoje osiągnięcia i umiejętności.

		uczniów na apelach.			
	Korzysta z dóbr kultury	Wycieczki klasowe do placówek kulturalnych (kino, teatr, muzeum, koncerty).	S,I,D	dyrektor nauczyciele uczniowie	Uczniowie korzystają z oferowanych wyjazdów, wiedzą jak zachować się w miejscach publicznych.
II. Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość.	Akceptuje indywidualność drugiego człowieka, zachowuje się tolerancyjnie wobec jego odmienności.	Rozmowy i dyskusje nt. wartości drugiej osoby i jej odmienności.	S,E,D	wychowawcy nauczyciele uczniowie rodzice	Uczniowie akceptują kolegów i koleżanki.
	Dbą o czystość języka i kulturę słowa.	Posługiwanie się przez uczniów poprawnym językiem ojczystym, przygotowanie do publicznych wystąpień, poprawność i czystość języka na każdej lekcji.	S,E,I	wychowawcy, nauczyciele wszystkich przedmiotów uczniowie	Uczniowie posługują się poprawną polszczyzną, unikają wulgaryzmów.
	Uczeń kontroluje swoje zachowanie, przeciwstawia się wulgaryzmem.	Pogadanki, scenki dramatyczne. Kontrola uwag w dzienniku. Udział w akcji „Tydzień bez przemocy”	S,I,E	wychowawcy, uczniowie nauczyciele rodzice pracownicy niepedagogiczni	Uczniowie stosują zwroty grzecznościowe, przeciwstawiają się wulgaryzmem.
	Uczeń zna alternatywne sposoby rozwiązywania konfliktów, panuje nad emocjami,	Zajęcia edukacyjne – profilaktyczne na temat wyrażania emocji, panowania nad negatywnymi sposobami	S,E,I	wychowawcy, pedagog szkolny, zaproszony psycholog, pedagog (edukator)	Uczniowie znają alternatywne sposoby rozwiązywania konfliktów, panują na

	przeciwdziała agresji.	ich wyrażania, uczenie się zachowań asertywnych.		rodzice	negatywnymi sposobami wyrażania emocji, przyjmują postawy asertywne.
	Rodziec zna konstruktywne sposoby radzenia sobie z problemami emocjonalnymi u dzieci.	Rozmowy indywidualne i pedagogizacja podczas zebrań z rodzicami.	S,E,I	wychowawcy pedagog lider WDN	Rodzice radzą sobie z problemami emocjonalnymi dzieci.
	Dostrzega potrzeby innych.	Udział w akcjach charytatywnych organizowanych na terenie szkoły (Szkolne Koło „Caritas”, Samorząd Uczniowski).	S,E,D	wychowawcy. uczniowie rodzice	Uczniowie pomagają ludziom, dostrzegają potrzeby innych, posiadają zdolność empatii.
	Korzysta z pomocy innych osób i instytucji. Nawiązuje prawidłowo komunikację.	Radzenie sobie w sytuacjach trudnych, spotkanie z pedagogiem. Zaangażowanie uczniów do pracy w Samorządzie Uczniowskim. Praca w zespole redakcyjnym gazetki szkolnej. Zajęcia profilaktyczno – wychowawcze.	S,E,D	wychowawcy, pedagog, nauczyciele, rodzice	Uczniowie mają stały kontakt z wychowawcą, nauczycielami i pedagogiem. Uczniowie podejmują pracę w Samorządzie Uczniowskim (klasowym, szkolnym) i zespole redakcyjnym.
	Aktywnie uczestniczy w organizacji zespołu klasowego i troszczy się o estetykę klasy i szkoły. Pełni różnego rodzaju funkcje w kla-	Integracja zespołu klasowego- poznajemy się przez zabawę i naukę. Poznanie i respektowanie praw i obowiązków ucznia. Przygotowywanie gazetki	S,E,I	wychowawca uczniowie opiekun samorządu	Uczniowie biorą aktywny udział w życiu klasy i szkoły. Znąją swoje prawa i obowiązki.

	sie, grupie itp.	tematycznych organizowanie wystaw i prezentacji osiągnięć uczniów.			Wiedzą w jakich do- kumentach szkolnych są one przedstawione.
	Uczeń przyjmuje po- stawę prospołeczną i angażuje się w działa- nia na rzecz innych na zasadzie wolontariatu.	Wdrażanie uczniów do bez- interesownej pomocy innym osobom poprzez rozmowy, przykłady działań i pozytyw- ne postawy	S,E,D	wychowawcy nauczyciele pedagog rodzice opiekun Koła „Cari- tas”	Uczniowie rozumieją pojęcie i znaczenie wo- lontariatu, chętnie po- dejmują działania w tym zakresie.
	Uczeń systematycznie uczęszcza na zajęcia szkolne, jest świadomy konsekwencji opusz- czania lekcji, w tym spotkania neodpo- wiednich osób i pod- dania się ich wpływom (sekty, grupy niefor- malne)	Pogadanki, stosowanie cie- kawych metod pracy z uczniami na lekcji, systema- tyczna kontrola frekwencji, promocja uczniów z wysoką frekwencją, realizacja pro- gramu podnoszenia frekwen- cji uczniów, rozmowy z ro- dzicami.	S,E,I,D	wychowawcy nauczyciele pedagog uczniowie rodzice	Uczniowie systema- tycznie uczęszczają na zajęcia. Uczniowie zna- ją konsekwencje opuszczania lekcji. Wiedzą , że są narażeni na kontakty z osobami, które mogą wywierać na nich presję i stano- wić zagrożenie dla ich bezpieczeństwa i zdro- wia.
III. Wzmacnianie po- czucia tożsamości in- dywidualnej, kultu- rowej, narodowej, re- gionalnej i etnicznej	Szanuje tradycje, historię i symbole narodowe, uczestniczy w tworzeniu tradycji szkoły.	Udział uczniów w uroczysto- ściach patriotycznych. Ga- zetki klasowe i szkolne na powyższe tematy. Pogadanki na godz. wych. i lekcjach hi- storii. Nauka pieśni patrio- tycznych.	S,I,D	wychowawcy, nauczyciele historii i muzyki	Uczniowie aktywnie uczestniczą w uroczystościach patriotycznych szkol- nych i poza szkołą (delegacje). Znają i szanują symbo- le i tradycje narodowe, sztandar szkoły, hymn

					państwowy i szkolny.
	Dostrzega zmiany zachodzące we współczesnym świecie.	Pogadanki i rozmowy na temat: - współczesnego świata oraz zmian w nim zachodzących; - miejsca i roli Polski w Europie zjednoczonej - powiązania kultury polskiej z europejską.	S,I	wychowawcy, nauczyciele historii	Uczniowie dostrzegają zmiany zachodzące we współczesnym świecie, posiadają wiedzę o Unii Europejskiej.
	Promuje własną klasę i szkołę w środowisku lokalnym i regionie.	Organizowanie integrujących imprez klasowych i szkolnych z udziałem rodziców i zaproszonych gości np. dyskoteki, andrzejki, wigilia klasowa itp.	S,I	wychowawcy, nauczyciele, uczniowie, rodzice	Uczniowie promują własną klasę i szkołę w środowisku lokalnym i regionie. Reprezentują swoją klasę i szkołę w konkursach.
	Prezentuje swoje uzdolnienia , promuje szkołę na terenie własnego osiedla.	Informacje na stronie internetowej szkoły, wykonywanie plakatów, promowanie gazetki szkolnej i imprez organizowanych przez szkołę np. festyn, Dni Otwarte Szkoły, jasełka, bal karnawałowy itp.	S,I	uczniowie, rodzice nauczyciele pracownicy niepedagogiczni szkoły	Wie jaki jest adres strony Internetowej szkoły i zna na bieżąco imprezy promujące szkołę w środowisku.
IV. Kształtowanie zainteresowań czytelniczo-medialnych (wyposażenie w kompetencje czytelnicze oraz rozwijanie umiejętności pozyskiwania wiedzy z różnych źródeł)	Korzysta z różnych źródeł wiedzy, selekcjonuje, porządkuje i zdobywa informacje. Potrafi wykorzystać je w praktyce. Zna negatywne skutki	Zachęcanie do korzystania z różnych źródeł informacji w bibliotece i czytelnicy. Udział uczniów w konkursach wiedzy. Zajęcia profilaktyczno – edukacyjne nt. zagrożeń w	S,I,E	nauczyciele, rodzice, uczniowie nauczyciele,	Uczeń korzysta z różnych źródeł wiedzy. Zdobyte informacje wykorzystuje w praktyce. Uczeń aktywnie

	korzystania z komputera i Internetu.	sieci – spotkania z przedstawicielami Straży Miejskiej, pedagogiem szkolnym. Udział w akcji Dzień Bezpiecznego Internetu.		uczniowie rodzice, pedagog	uczestniczy w organizowanych akcjach i zajęciach profilaktyczno- – edukacyjnych.
	Rozwija i nabywa zainteresowania czytelnicze.	Statystyka wypożyczeń, pełnienie funkcji łącznika klasowego. Konkursy organizowane przez bibliotekę szkolną.	S,I	nauczyciele, wychowawcy	Samodzielnie korzysta z księgozbioru bibliotek oraz z czytelni multimedialnej.
V. Kształtowanie postaw prozdrowotnych i wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa.	Dbą o zdrowie, higienę i estetykę własną oraz otoczenia (higiena pracy umysłowej, wypoczynek, ład i porządek w miejscu pracy itp.)	Pogadanki i dyskusje nt. zdrowia, higieny pracy umysłowej, higieny osobistej, w tym higieny okresu dojrzewania, dbania o wygląd - przeprowadzenie konkursów, quizów pokazów, projekcje filmów, prezentacje multimedialne. W kl. VI realizacja zajęć dla dziewcząt wg programu profilakt. „Między nami kobietkami”.	S,I,F	wychowawcy, nauczyciele, rodzice, uczniowie	Uczniowie przejawiają postawy prozdrowotne, postępują zgodnie z zasadami higieny, wiedzą jak radzić sobie ze stresem, lękami.
	Uczeń promuje zasady zdrowego stylu życia.	Pogadanki , dyskusje, gazetki tematyczne, imprezy o tematyce prozdrowotnej. Udział w imprezach sportowych, marszach na orientację, rajdach pieszych i rowerowych.	S,I,D	wychowawcy, nauczyciele uczniowie rodzice opiekunowie kół	Uczniowie aktywnie biorą udział w akcji „Dzień dla zdrowia”. Uczniowie znają sposoby aktywnego stylu życia, (aktywnego spędzania wolnego czasu), zasady zbilansowanej

					diety i wiedzą jak zastosować ją w życiu codziennym.
	Potrafi zachować zasady bezpieczeństwa w przypadku kontaktu z przedmiotami niebezpiecznymi, toksycznymi, łatwopalnymi wybuchowymi.	Zapoznanie z procedurami postępowania w przypadku zagrożeń. Zajęcia profilaktyczno – edukacyjne.	S,I,F	wychowawcy nauczyciele uczniowie	Uczniowie wiedzą, jak postępować bezpiecznie w sytuacjach zagrożenia.
	Ma świadomość zagrożeń i chorób cywilizacyjnych. Zna i przestrzega zwyczajowe normy i wymagania niwelujące ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego jego samego i otoczenia.	Pogadanki nt. zagrożeń i chorób cywilizacyjnych i ich ujemnych skutków dla zdrowia i życia. Moja troska o środowisko naturalne – prowadzenie konkursów, quizów nt. zagrożeń cywilizacyjnych. Pogadanki, rozmowy, programy profilaktyczne. konkursy, pedagogizacje rodziców, gazetki i wystawy.	S,I,F	nauczyciele wychowawcy uczniowie rodzice	Uczniowie aktywnie uczestniczą w akcjach związanych z ochroną środowiska. Uczniowie posiadają wiedzę nt. zagrożeń i chorób cywilizacyjnych. Wiedzą, jak się przed nimi ustrzec.
	Uczeń zna i rozumie pojęcie uzależnienia oraz rodzaje uzależnień.	Pogadanki, zajęcia profilaktyczno-edukacyjne nt. szkodliwości picia alkoholu, palenia papierosów, stosowania dopalaczy, innych środków psychoaktywnych. Realizacja programów profilaktycznych. Zaproszenie edukatora .	S,I,F	wychowawcy uczniowie naucz. przyrody, biologii pedagog, rodzice	Uczniowie mają świadomość z zagrożeń wynikających z nałogów, uzależnień behawioralnych i od środków psychoaktywnych. Wiedzą, że zachowanie asertywne polega

					na odmawianiu spróbowania używek i środków zmieniających świadomość. Ma wiedzę nt. ich szkodliwości dla zdrowia i życia.
	Zna i stosuje zasady bezpiecznego poruszania się po drodze.	Pogadanki na temat bezpiecznego zachowania się w ruchu drogowym. Poznanie zasad ruchu drogowego, zdobywanie przez uczniów kart rowerowych Zasady udzielania pierwszej pomocy w niektórych urazach.	S,I,E,F	wychowawcy, nauczyciel EDB wicedyrektor pracownik bhp	Uczniowie potrafią bezpiecznie poruszać się na drogach publicznych. Umieją udzielić pierwszej pomocy w niektórych urazach.
	Zna zasady ewakuacji w szkole.	Pogadanka nt. ewakuacji w przypadku zagrożenia.	S,F	dyrektor wychowawcy nauczyciel EDB	Uczniowie potrafią stosować zasady ewakuacji w szkole.
VI. Kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego, działania na rzecz ochrony przyrody i ekologii.	Dba o środowisko przyrodnicze i podejmuje działania na rzecz jego ochrony.	Udział w akcjach związanych z ochroną środowiska: m.in. Dni Ziemi, prace porządkowe wokół szkoły, zbieranie żywności dla zwierząt, współzawodnictwo o tytuł EKOKLASZY, Ekofestyn. Opieka nad „ptasimi kącikami”. Zbiórka surowców wtórnych. Zajęcia pozalekcyjne dla uczniów zainteresowanych	S,I,E,D	wychowawcy, nauczyciele, uczniowie opiekunowie przyrodniczych kół zainteresowań rodzice pracownicy niepedagogiczni	Uczeń bierze udział w organizowanych Akcjach, konkursach szkolnych i międzyszkolnych oraz innych imprezach ekologicznych.

		działalnością ekologiczną.			
	Dostrzega piękno przyrody oraz potrzebę jej ochrony.	Konkursy plastyczne, wycieczki krajoznawcze, rajdy piesze i rowerowe. Organizowanie terenowej Edukacji środowiskowej w oparciu o przyrodnicze ścieżki edukacyjne.	S,E,D	nauczyciele, wychowawcy klas organizatorzy rajdów	Uczeń aktywnie uczestniczy podejmowanych akcjach tematycznych.
VII. Wprowadzanie uczniów w świat wartości, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych (rodzina, przyjaciele)	Rozumie pojęcie rodziny i zna jej funkcje i wartość. Ma świadomość więzi rodzinnych i dostrzega relacje między członkami rodziny i przyjaciółmi. Docenia znaczenie przyjaźni w relacjach międzyludzkich.	Dyskusja, wymiana poglądów o funkcjach rodziny. Tworzenie drzewa genealogicznego. Poznanie na podstawie znanych utworów literackich, sztuk teatralnych i filmów, tradycyjnych ról społecznych w rodzinie (ojca, matki, dziecka) i porównanie ich z oczekiwaniami we własnej rodzinie. Analizowanie i opisywanie zależności między własną rodziną, przyjaciółmi a aktualnymi problemami społeczno-politycznymi.	S,E,D	wychowawca, nauczyciel religii nauczyciel wychowania do życia w rodzinie pedagog	Uczniowie rozumieją pojęcie rodziny, wiedzą jakie są relacje między jej członkami, znają jej funkcje oraz role poszczególnych członków. Rozumieją pojęcie więzi i wzajemnego szacunku w rodzinie. Mają świadomość wartości przyjaźni.

VIII. Wspieranie ucznia w rozpoznaniu własnych predyspozycji i określeniu drogi dalszej edukacji.	Potrafi określić swoje plany na przyszłość (zainteresowania, pragnienia).	Lekcje wychowawcze: „Moje pragnienia, moja przyszłość”. Organizacja zajęć i spotkań z doradztwa zawodowego (uczniowie klas VII i VIII)	S,I,D	wychowawca pedagog rodzice edukator ds. doradztwa zawodowego	Uczniowie potrafią zaplanować swoją przyszłość.
	Dokonuje wyboru dalszego kształcenia- typu szkoły i zawodu, otrzymuje pomoc w orientowaniu się w wymaganiach rynku pracy, perspektywach zatrudnienia (doradztwo zawodowe).	Udział w Targach Edukacyjnych organizowanych przez szkoły ponadpodstawowe, gazetka- wystawka o ofertach szkół informacyjne spotkanie z rodzicami uczniów klas VIII.	S,I	pedagog, doradca zawodowy z PPP i Mobilnego Centrum Kariery pedagog	Uczniowie dokonują wyboru szkoły i zawodu zgodnie ze swoimi predyspozycjami.
IX. Wspieranie nauczycieli i rodziców w procesie dydaktyczno-wychowawczym.	Uczeń będący w trudnej sytuacji materialnej otrzymuje pomoc.	Przeprowadzanie zbiórek odzieży, zwolnienie z opłat, stypendia, pomoc z MOPR, dożywianie.	S	Wychowawca uczniowie rodzice pedagog opiekun Koła „Caritas”	Dzieci rodziców będących w trudnej sytuacji materialnej są objęte pomocą (dożywianie, stypendia, pomoc z MOPR).
	Rodzice są wspomagani w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i edukacyjnych swoich dzieci.	Pedagogizacja rodziców, rozmowy podczas zebrań klasowych, spotkania z pedagogiem i innymi specjalistami, pomoc psychologicz-	S,E	nauczyciele pedagog wychowawcy terapeuta logopeda	Rodzice potrafią rozwiązywać problemy swoich dzieci przy wsparciu szkoły.

		no- pedagogiczna udzielana dzieciom, warsztaty dla rodziców zgodnie z ich potrzebami, udostępnianie rodzicom adresów instytucji wspierających wychowanie dziecka.			
	Nauczyciele są wspierani w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i edukacyjnych uczniów.	Szkolenia w ramach WDN, udział w zewnętrznych formach doskonalenia, pomoc pedagoga szkolnego i instytucji współpracujących ze szkołą (CPDiPR, Wydział Edukacji, Sąd, MOPR, Policja, Straż Miejska i in.)	S,E	dyrektor szkoły pedagog lider WDN	Nauczyciele wykorzystują nabytą wiedzę i umiejętności w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i edukacyjnych uczniów.

VII. Monitorowanie i ewaluacja programu

EWALUACJA WEWNĄTRZSZKOLNA programu wychowawczo-profilaktycznego to: przemyślane, zaplanowane i systematyczne działanie obejmujące opracowanie własnego systemu gromadzenia i opracowywania informacji oceniających działania szkoły, upublicznianych w postaci diagnoz, analiz, raportów, sprawozdań, opinii, wykorzystywanych do doskonalenia jakości działań szkoły. Roczne działania wychowawcze i profilaktyczne na danym etapie edukacyjnym poddawane są ewaluacji (dwa razy w roku). Uzyskane wyniki badań ewaluacyjnych wykorzystywane są do korekty Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły, który w kolejnym roku szkolnym funkcjonuje w zmodyfikowanej formie.

Przeprowadzimy następujące rodzaje ewaluacji:

- a) ewaluację celów** – czyli sprawdzanie, czy zaplanowane w programie cele zostały osiągnięte w zamierzonym czasie i przy wykorzystaniu zaplanowanych sposobów i środków;
- b) ewaluację wyników** – czyli sprawdzanie wszystkich potencjalnych korzyści (takich, jak np. przyrost wiedzy, rozwój umiejętności i kompetencji, zmiany w postawach, zachowaniu i stylu życia), jakie odniosły osoby poddawane działaniom lub poniesionych strat;
- c) ewaluację procesu** – czyli analizę programu działań, które umożliwiły lub utrudniły osiągnięcie celów i uzyskanie konkretnych wyników.

Ewaluacja podjętych działań jest jawna i dostępna dla wszystkich organów szkoły.

Załączniki:

1. Plan rozwoju szkoły na rok szkolny 2017-2018

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny zatwierdzony do użytku szkolnego przez:

- 1. Prezydium Rady Rodziców dnia**
- 2. Członków Rady Pedagogicznej dnia.....**